

ВПРОВАДЖЕННЯ ТРАДИЦІЙНИХ ТЕХНІК ОБРАЗОТВОРЧОГО ТА ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА В ПРИКЛАДНІ МЕТОДИКИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Опалюк О. М. Впровадження традиційних технік образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва в прикладні методики соціальної роботи. У статті проаналізовано особливості впровадження традиційних технік образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва в прикладні методики соціальної роботи. Особливості образотворчої діяльності дитини полягає в обмеженості її технічного аспекту, з одного боку, в поєднанні з буянням дитячої фантазії, нескінченним рядом художніх образів, з другого. Основне завдання традиційного малювання - розвинути у дитини сприйнятливості як базову особистісну якість, прищепити здатність «сприймати», «передавати», «трансформувати», тобто бути споживачем і творцем культури. В традиційній системі дошкільного виховання відзначається важлива роль образотворчої діяльності для дошкільника, оскільки вона забезпечує розумовий розвиток і естетичне ставлення до дійсності, моральне виховання. Основна мета занять зображувальної діяльності – формування та закріплення умінь і навичок, необхідних у навчальній діяльності: вміння слухати і запам'ятовувати завдання, виконувати його в певній послідовності, укладатися в певний відрізок часу, вміння оцінити свою роботу, знайти помилки і виправити їх, планувати свою діяльність, вміння довести свою справу до кінця, утримувати в порядку робоче місце. Методика викладання образотворчої діяльності включає предметне і сюжетне малювання, де вихователь повинен вчити розрізняти і правильно використовувати кольори і відтінки, закріплювати навички роботи з фарбами, вчити змішувати фарби для отримання нових відтінків, вибирати формат паперу відповідно до задуманого сюжету, способом зображення предметів, явищ, передачі в малюнку форми, пропорцій, розташування частин, забарвлення тощо. Декоративне малювання, де завдання вихователя вчити дітей малювати візерунки

за мотивами народно – прикладного мистецтва (київського, петриківського, васильківського, опішнянського, косовського, ужгородського розписів), закріплювати вміння малювати кільця, кола, крапки, хвилясті лінії, травичку, ягоди, листя, квіти та інше. При перерахуванні бажаних результатів, у вимогах програми вказується, що діти повинні вміти правильно сидіти за столом, вірно тримати аркуш паперу і олівець, вільно працювати олівцем – без напруги проводити лінії в потрібних напрямках, не обертати при цьому аркуш паперу, передавати в малюнку найпростішу форму, загальне просторове положення, основний колір предмета, правильно працювати акварельними і гуашовими фарбами (не виходячи за межі цієї поверхні), виконувати найпростіші візерунки в крузі, квадраті, на смузі з декоративних форм рослинного світу, застосовувати прийоми малювання пензлем елементів декоративних зображень (мазком, кінчиком пензля), дізнаватися головних елементів народного розпису. Традиційні заняття сприяють розвитку дрібної моторики руки дитини, що позитивно впливає на здатність дитини до написання літер і цифр, а робота з кольором, різними об'ємними формами готує дошкільника до занять математикою та логікою. Відомо, що розвиток зон мозку, які відповідають за мовлення, відбувається під впливом імпульсів, що йдуть від пальців. Якщо розвиток рухів пальців відстає, то затримується і розвиток мовлення, хоча загальна фізична активність дитини при цьому може бути нормальною.

Ключові слова: традиційні техніки, образотворче мистецтво, традиційне малювання, декоративне малювання, предметне і сюжетне малювання, зображувальна діяльність.

Опалюк О. М. Внедрение традиционных техник изобразительного и декоративно-прикладного искусства в прикладные методики социальной работы. В статье проанализированы особенности внедрения традиционных техник изобразительного и декоративно прикладного искусства в прикладные методики социальной работы. Особенности изобразительной деятельности ребенка заключается в ограниченности ее технического аспекта, с одной стороны, в сочетании с буйством детской фантазии, бесконечным рядом художественных образов, с другой. Основная задача традиционного рисования - развить у ребенка восприимчивость как базовое

личностное качество, привить способность «воспринимать», «передавать», «трансформировать», то есть быть потребителем и творцом культуры. В традиционной системе дошкольного воспитания отмечается важная роль изобразительной деятельности для дошкольника, поскольку она обеспечивает умственное развитие и эстетическое отношение к действительности, нравственное воспитание. Основная цель занятий изобразительной деятельности – формирование и закрепление умений и навыков, необходимых в учебной деятельности: умение слушать и запоминать задание, выполнять его в определенной последовательности, укладываться в определенный отрезок времени, умение оценить свою работу, найти ошибки и исправить их, планировать свою деятельность, умение довести дело до конца, содержать в порядке рабочее место. Методика преподавания изобразительной деятельности включает предметное и сюжетное рисование, где воспитатель должен учить различать и правильно использовать цвета и оттенки, закреплять навыки работы с красками, учить смешивать краски для получения новых оттенков, выбирать формат бумаги в соответствии с задуманным сюжетом, способом изображения предметов, явлений, передачи в рисунке формы, пропорций, расположения частей, окраска. Декоративное рисование, где задача воспитателя учить детей рисовать узоры по мотивам народно – прикладного искусства (киевского, петриковской, васильковского, опошнянского, косовского, ужгородского росписей), закреплять умение рисовать кольца, круги, точки, волнистые линии, травку, ягоды, листья, цветы и другое. При перечислении желаемых результатов, в требованиях программы указывается, что дети должны уметь правильно сидеть за столом, верно держать лист бумаги и карандаш, свободно работать карандашом – без напряжения проводить линии в нужных направлениях, не вращать при этом лист бумаги, передавать в рисунке простейшую форму, общее пространственное положение, основной цвет предмета, правильно работать акварельными и гуашевыми красками (не выходя за пределы этой поверхности) выполнять простейшие узоры в круге, квадрате, на полосе из декоративных форм растительного мира-применять приемы рисования кистью элементов декоративных изображений (мазком, кончиком кисти), узнавать главных элементов народной росписи. Традиционные занятия способствуют развитию мелкой моторики руки ребенка, что положительно влияет на способность ребенка к написанию букв и цифр, а работа с цветом, различными объемными

формами готує дошкільника к заняттям математикою и логикою. Известно, что развитие зон мозга, отвечающих за речь, происходит под влиянием импульсов, идущих от пальцев. Если развитие движений пальцев отстает, то задерживается и развитие речи, хотя общая физическая активность ребенка при этом может быть нормальной.

Ключевые слова: традиционные техники, изобразительное искусство, традиционное рисование, декоративное рисование, предметное и сюжетное рисование, изобразительная деятельность.

Постановка проблеми. У теперішній час образотворче мистецтво відіграє велику роль у формуванні гармонійної особистості. Зокрема, традиційне малювання значною мірою впливає на розвиток художнього смаку дітей і являється однією з складових частин загального процесу її виховання. Способом традиційного малювання можна розвинути внутрішній світ дитини, відчути її неповторність і своєрідність, визначити емоційний стан, якісь скриті комплекси, проблеми чи страхи. Образи, які виникають в уяві дитини і відтворюються на папері, здатні допомогти виявити та передати таким безпечним і своєрідним способом всі ті думки, почуття, прагнення та бажання, які так складно передати словами. Традиційне малювання і образотворча діяльність відіграють важливу роль в основному психічному та інтелектуальному розвитку дитини.

Аналіз останніх досліджень. Різним проблемам рівня підвищення професійної підготовки у вищих навчальних закладах приділяють увагу багато дослідників. Значний внесок у розробку методичних проблем зображення внесли вітчизняні вчені: Г. В. Біда, М. М. Волков, Л. А. Івахнова, В.П. Зінченко, Є. І. Ігнат'єв, А. І. Іконніков, В. В. Корінців, В. С. Кузін, В. К. Лебедко, С. П. Ломов, Л.Г.Медведєв, Н. М. Сокольникова, М. М. Ростовцев, Н. К. Шабанов, Є. В. Шорохов та ін. Їх дослідження мають фундаментальне значення для методики навчання образотворчого мистецтва як науки. Разом із тим, багато питань, пов'язаних з активізацією образотворчої діяльності студентів на заняттях із живопису, вимагають додаткових досліджень. Вітчизняні художники-педагоги, виходячи з власної творчої практики, досить переконливо відстоювали необхідність виховання цілісного сприйняття колірних поєднань і побудови грамотного колористичного зображення.

Виклад основного матеріалу. В аспекті дослідження основних тенденцій сучасного традиційного образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва України доцільно розглянути 3 основні теми: традиційне образотворче та народне декоративне мистецтво на сучасному етапі; сучасний стан розвитку аматорського декоративно-ужиткового мистецтва; основні напрямки розвитку традиційного народного декоративно-ужиткового мистецтва (за матеріалами звітів Обласних центрів народної творчості). Традиційне народне декоративно-ужиткове мистецтво – невід’ємна складова сучасної культури у найрізноманітніших його проявах. Нинішній період його розвитку є значущим у плані утвердження його соціально-культурного потенціалу.

Виникає доцільність інтеграції мистецької діяльності з іншими розділами програми. Застосування інтегрованого підходу сприяє розвитку і природних нахилів, здібностей, обдарувань, уяви, фантазії. Такі заняття стимулюють дошкільників до творчості, розвивають самостійність, ініціативність, вміння приймати рішення, долати труднощі, добиватися бажаного результату. Особливості віку зумовлюють необхідність підживлення будь – якого продуктивного виду діяльності словом, програванням, пластичними рухами... Без цього дитині складно розкрити замислений образ, пояснити бажану дію. Унаслідок вікових особливостей маленька дитина легко перевтілюється, активно спілкується й швидко включається в гру, захопившись вигаданим образом і дією. Тому будь – який вид продуктивної творчої роботи малюків доцільно збагачувати й підтримувати іншими видами діяльності (художньо – мовленнєвою діяльністю, музичною діяльністю, театралізацією, ігровою ситуацією, живим спілкуванням з дорослими та молодшими дітьми, спонукати разом переживати радощі й труднощі).

В останні роки народне мистецтво набуло більшої розкритості, збільшення діапазону тематики та художньо-композиційних рішень. Кожний народ пізнає себе через своє мистецтво. В Україні серед гілок духовної культури народне мистецтво завжди посідало особливе місце, як чи не найголовніший спосіб буття та утвердження національної ідеї.

Народне декоративне мистецтво має багатовікову історію. Упродовж століть сотні тисяч майстрів творили речі, необхідні людям у побуті, зберігаючи народні традиції, матеріалізуючи естетичний і моральний ідеал українського народу. Народне мистецтво – виразник душі народу, генофонд його культури. Це

невичерпне джерело для професійного мистецтва, яке шукає в ньому стилістичні ознаки національної художньої мови, це база для створення самобутніх художніх шкіл, засіб естетичного і патріотичного виховання молоді. Народне мистецтво як і національна мова є одним із умов існування народу. Найхарактернішою рисою сьогодення є значний інтерес різних верств населення до фольклору, національних мотивів у різних видах мистецтва.

Оновлення суспільства, становлення незалежної держави базується на могутньому піднесенні громадської і національної самосвідомості народу. На сучасному етапі народне декоративне мистецтво разом з народною піснею і чистим українським словом стають одним із вагомих джерел збагачення нашої національної культури.

Проведені дослідження виявили найбільш характерні тенденції розвитку традиційного народно-декоративного та аматорського декоративно-ужиткового мистецтва всіх регіонів України. Основні тенденції, які формують сучасне народно-декоративне мистецтво будуть розглянуті самостійно від проблем розвитку аматорського декоративно-ужиткового мистецтва, хоча в багатьох питаннях вони збігаються, маючи ті самі соціально-естетичні вимоги: економічні, культурні, політичні, етнографічні та інші, які впливають на розвиток цього виду мистецтва.

Сучасне мистецтвознавство в прикладних методиках соціальної роботи розглядає народне декоративне мистецтво як один із етапів розвитку українського мистецтва. Принципи, засоби його творення, функціонування дають можливість умовно поділити на три типи: мистецтво, створене в межах організаційно-виробничих систем (промисли, артілі, кооперативи, заводи); мистецтво, створюване поза межами будь-яких організаційно-виробничих систем, творці якого перебувають поза сферою будь яких організацій і установ культури, творчих спілок.

Величезне значення для сучасного розвитку народно-декоративного мистецтва має сьогоднішній стан народних художніх промислів, які становлять основний кадровий мистецький, економічний потенціал сучасного народно-ужиткового мистецтва. Треба зазначити, що народне-декоративне мистецтво в особі його майстрів не буде мати певних пільг, при умові, якщо майстри не будуть розглядатися як творчі особистості, і продукт їх творчості не буде підпадати під звичайний продукт промисловості, а якщо

народне мистецтво не буде мати серйозної державної підтримки, то всі наші зусилля на його розвиток будуть марними. Величезне значення для кожного виду мистецтва має відсутність будь-яких обмежень. Зникли тоталітарні канони, обмеженість тем, форми висловлювання - вони стали більш різнобічними і розкутими. В системі художніх організацій зникли художні ради, експертні комісії, рівень яких не завжди був достатньо професійним, а рішення не завжди об'єктивними. Розширилась тематика творів за рахунок їх релігійної та історичної спрямованості. Збільшилась кількість творів з використанням мотивів стародавньої національної культури.

З'явилися нові технології і матеріали, зокрема імпортовані - сировина, фарби. Розвиток малих підприємств та чимала конкуренція змусили до нових експериментів в технологіях. З'явилась широка палітра керамічної поливи та емалей, використання яких значно збільшило художній рівень керамічних виробів. Барвисто заграли твори петриківського розпису. Порушення зв'язків з підприємствами народних художніх промислів з аналогічними підприємствами колишнього Радянського Союзу, які постачали сировину і обладнання, а також підвищення цін на енергоносії, відсутність широкого ринку збуту - все це привело до закриття багатьох підприємств народних художніх промислів. Зникли або значно скоротилися деякі види народно-декоративного мистецтва.

Але необхідно зазначити, що при цьому відбулась значна втрата народних майстрів, які працювали на підприємствах народних промислів, серед яких багато було самобутніх цікавих особистостей, здатних самостійно працювати творчо, які перекваліфіковувались і вимушені були заробляти собі на життя іншим шляхом.

Прийнятий закон України "Про народні художні промисли" (21 червня 2001р.) регулює правові, організаційні та економічні відносини у галузі народних художніх промислів, визначає статус народних художніх промислів, засади їх діяльності і спрямований на охорону, відродження, збереження та розвиток народних художніх промислів, як важливої складової духовної культури українського народу.

В наш час на Україні спостерігається значне розшарування населення, з майже відсутнім середнім прошарком, який по суті, впливає на створення ринку збуту творів народного мистецтва.

Серед недорогих, професійно виконаних мистецьких речей і чистих за стильовим виконанням творів народно-декоративного мистецтва, а також елітарних, професійно виконаних мистецьких

речей буває і кич, елементи маскультури. На створення таких виробів інколи заради кращого заробітку йдуть і деякі провідні майстри народно-ужиткового мистецтва, тому що попит певного кола людей на такі речі досить високий.

В наш час виживають ті осередки народних художніх промислів, ті малі підприємства, ті індивідуальні майстри, які пристосувались до складних вимог комерційного ринку. Один із важливих аспектів сучасного розвитку народного ужиткового мистецтва - підготовка кадрів. Незважаючи на важкий економічний стан попередніх років жодного вищого та середнього учбових закладів не було закрито. Так, на базі Київського художньо-промислового технікуму було створено Державний художньо-промисловий інститут, Львівський державний художній інститут став Львівською Академією мистецтв. Взагалі на Україні існує 4 учбових заклади, які готують спеціалістів з середньою художньою освітою за спеціалізацією декоративно-ужиткового мистецтва.

Майстри, що більш активно застосовують нові художні прийоми, які базуються на основах витоків народно-декоративного мистецтва знаходять сучасні рішення в традиційному народному мистецтві. Необхідно відмітити ще одну дуже важливу тенденцію, що позитивно впливає в наші роки на самобутній розвиток українського народно-декоративного мистецтва, це розуміння і усвідомлення того, що питома вага народної культури є рушійною силою всієї культури народу. Народно-декоративне мистецтво зараз широко демонструє майстерність різних шкіл, їх традиційне спрямування. Багато композицій, особливо в народному розпису та картинках, містять елементи фантасмагорії, казковості, ім притаманне міфопоетичне авторське бачення. Часто виникають теми, які взяті з інших етнічних культур, які несуть в собі риси українського етносу.

Мистецтво повсякденності - декоративно-ужиткове мистецтво, тисячоліттями формувало спосіб життя і відбивало свої етнографічні та кліматичні особливості. Кожний регіон, де були розвинуті народні промисли зберіг свою стилістику, свій художньо-декоративний образ, свою колористику і своє формоутворення. Вплив щирої української природи, її етносу з своїми регіональними відзнаками і створює оригінальну самобутню культуру, і, зокрема народно-декоративне мистецтво.

Висновки. Отже, традиційне декоративно-ужиткове та образотворче мистецтво — найбільш природний і захопливий вид діяльності дітей та дорослих в прикладних методиках соціальної

роботи, у яких вони реалізують потребу самовираження, формують естетичний смак, відчуття гармонії, розширюють кругозір, розвивають творчі здібності, дрібну моторику рук, художнє сприйняття життя для розвитку творчих здібностей та проведення арт-терапії. А одним із самих поширених носіїв народної культури є традиційне аматорське мистецтво. Потяг до краси, любов до рідного краю спонукали багатьох людей висловлювати себе в народній творчості. Діяльність як окремих митців-аматорів, так і значної частини громадських творчих об'єднань свідчать про велику роль аматорства в загальноосвітніх процесах, в формуванні духовності суспільства. Творчість майстрів-аматорів декоративно-ужиткового мистецтва безперечно заслуговує на визнання і глибокого вивчення та дослідження.

Саме із аматорів вийшло багато видатних майстрів декоративно-ужиткового мистецтва. Не маючи кваліфікації, але відчуваючи великий потяг до самовиразу, від природи наділені талантом і любов'ю до народного декоративного мистецтва, вони стають творчо активними. Це люди - романтики, небайдужі до історії нашої країни, її культури.

Більшість майстрів сьогодні перебувають в громадсько-творчих об'єднаннях, гуртках та студіях. Значну роль в становленні та розвитку аматорського мистецтва відіграє Національна спілка народних майстрів України та її регіональні відділення, які існують в кожній області.

Як вже зазначалось, аматор декоративно-ужиткового мистецтва відрізняється від народного майстра тим, що його творчість формується як захоплення, як хобі, які не приносять йому матеріальних здобутків - це поклик його душі.

Найбільш талановитих серед аматорів, які були помітними на самодіяльних виставках, Національна Спілка народних майстрів, її регіональні відділення готують до вступу в члени Спілки. Значну роботу проводить також Спілка по відновленню видів народного мистецтва. Так, в Запоріжжі відроджується дереворізблення, на Житомирщині - художня вишивка, у Миколаєві набуває відродження художнє ткацтво, тощо.

Опанування різними видами декоративного мистецтва спричинило появу курсів по підготовці майстрів художньої вишивки у Вінницькому осередку Спілки, який має прекрасні традиції народного мистецтва. Такі курси, де передають свій досвід відомі майстри, існують в історичному центрі народного промислу по

вишивці в селі Клембівка. І таких прикладів можна привести чимало.

На існуючих підприємствах народних художніх промислів, або на невеличких виробництвах, можна спростерігати як колишній виконавець, який донедавна тиражував розроблені автором зразки, маючи свою внутрішню естетичну потенцію, сам ставав безпосереднім творцем.

Відсутність професійно - кадрових вимог (обов'язкова освіта, робота за фахом і т.і.) надала можливість вчорашнім аматорам працювати разом з майстрами і самим створювати і реалізовувати в матеріалі авторські самобутні роботи. Це стало їх основною роботою, їх заробітком. Серед аматорів декоративно-ужиткового мистецтва з'явилися цікаві імена, які в майбутньому стали членами творчих Спілок.

Дослідження показало авторське бачення основних рис національного аматорського декоративного мистецтва, а саме: орієнтація на народно-декоративне мистецтво; орієнтація на сучасне декоративне мистецтво; орієнтація на професійне (академічне) мистецтво.

У всіх формах аматорського мистецтва простежується взаємодія народного і професійного мистецтва, в їх прямих і зворотніх, безпосередніх та опосередкованих зв'язках.

Аматорство – це унікальне художнє явище в загальній системі народного мистецтва. Як окрема його структура, до нього входять різноманітні види творчої діяльності (від малярства до флористики).

Декоративне ужиткове мистецтво є одним з найбільш поширених видів аматорського мистецтва. Прагнення аматорів пізнати основи української культури співзвучне загальному підйому національної свідомості.

В творчості багатьох аматорів взірцем стають далеко не найкращі зразки виробів, які побутують на стихійних базарах, пішохідних переходах та в деяких інших торгівельних точках.

Важливим також постає питання художнього рівня експозицій виставок, і тут, в першу чергу, повинно розглядатись не кількість їх учасників, а справжня художня якість виробів, що базується на чистих національних джерелах українського народно-декоративного мистецтва. Неможливо не враховувати надзвичайної важливості самого процесу опанування тим чи іншим видом народно-декоративного мистецтва, як окремої особистості, так і всього колективу (гурток, студія і т. і.).

Прагнення аматорів до створення унікальних високохудожніх

творів не залежить від обдарованості та рівня їх можливостей. Принципи індивідуального підходу до розвитку сприяють вихованню художнього смаку та їх самостійних композиційних рішень.

Більшість аматорів отримують початкові знання в розгалуженій мережі гуртків та студій образотворчого мистецтва, де теоретичні та практичні заняття з малюнку, живопису та історії мистецтва проводяться за кращими зразками.

Економічне становище нашої держави стримує збільшення мережі установ по роботі з майстрами-аматорами, але попри все сьогодні кількість студій значно збільшується - в багатьох школах введені заняття з декоративно-прикладного та народно-декоративного мистецтва, молодь гуртується навколо майстрів народно-ужиткового мистецтва, де учні отримують справжню практику з різних видів декоративного мистецтва.

Проте відсутність єдиної учбово-методичної програми з питань декоративного мистецтва, до деякої міри, негативно впливає на розвиток і організацію роботи з аматорами.

Список використаних джерел

1. Григорєва, А. А. Розвиток творчих здібностей студентів у позанавчальній діяльності / А. А. Григор'єва // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту. Сер.: Педагогіка . — 2009. — N 2. — С. 211-215. — Бібліогр.: 11 назв. — укр.

2. Дидактичні умови організації інноваційного навчання у вищих педагогічних навчальних закладах: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / Н. В. Чен ; Харк. нац. пед. ун-т ім. Г.С.Сковороди. — Х., 2011. — 20 с. — укр.

3. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень: моногр. / Держ. фонд фундамент. дослідж. М-ва освіти і науки України / Ред.: В.О. Моляко; О.Л. Музика. — Житомир: Рута, 2006. — 320 с. — Бібліогр.: с. 306-319. — укр.

4. Калашніков, І. В. Розвиток творчої діяльності учнів у процесі вивчення функцій в основній школі: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / І. В. Калашніков ; Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. — К., 2003. — 19 с. — укр.

5. Котлярова, Л. Т. Креативність мислення при рішенні пізнавальних задач образотворчого характеру як одна з умов обдарованості учнів / Л. Т. Котлярова // Вісн. Харк. держ. акад.

дизайну і мистец . — 2002. — N 12. — С. 21-26. — Бібліогр.: 2 назв. — укр.

6. Шестопалюк О. В. Інноваційні моделі навчання в діяльності вищих навчальних закладів / О. В. Шестопалюк // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2013. – №3 – С. 118-124.

Spisok vikoristanih dzherel

1. Grigoreva, A. A. Rozvitok tvorchih zdibnostej studentiv u pozanavchal'nij dijial'nosti / A. A. Grigor'eva // Nauk. zap. Ternop. nac. ped. un-tu. Ser.: Pedagogika . — 2009. — N 2. — S. 211-215. — Bibliogr.: 11 nazv. — ukr.

2. Didaktichni umovi organizacii innovacijnogo navchannja u vishnih pedagogichnih navchal'nih zakladah: avtoref. dis. ... kand. ped. nauk : 13.00.09 / N. V. Chen ; Hark. nac. ped. un-t im. G.S.Skovorodi. — H., 2011. — 20 s. — ukr.

3. Zdibnosti, tvorchist', obdarovanist': teorija, metodika, rezul'tati doslidzhen': monogr. / Derzh. fond fundament. doslidzh. M-va osviti i nauki Ukraïni / Red.: V.O. Moljako; O.L. Muzika. — Zhitomir: Ruta, 2006. — 320 s. — Bibliogr.: s. 306-319. — ukr.

4. Kalashnikov, I. V. Rozvitok tvorchoï dijial'nosti uchniv u procesi vivchennja funkcij v osnovnij shkoli: Avtoref. dis... kand. ped. nauk: 13.00.02 / I. V. Kalashnikov ; Nac. ped. un-t im. M.P.Dragomanova. — K., 2003. — 19 s. — ukr.

5. Kotljarova, L. T. Kreativnist' mislennja pri rishenni piznaval'nih zadach obrazotvorchogo harakteru jak odna z umov obdarovanosti uchniv / L. T. Kotljarova // Visn. Hark. derzh. akad. dizajnu i mistec . — 2002. — N 12. — S. 21-26. — Bibliogr.: 2 nazv. — ukr.

6. Shestopaljuk O. V. Innovacijni modeli navchannja v dijial'nosti vishnih navchal'nih zakladiv / O. V. Shestopaljuk // Teorija i praktika upravlinnja social'nimi sistemami. – 2013. – №3 – S. 118-124.

Opalyuk O. Introduction traditional techniques of fine and decorative arts in applied methods of social work. The article analyzes the peculiarities of implementation of the traditional techniques of fine and decorative arts in applied methods of social work. Features of graphic activity of the child is limited in its technical aspect, on the one hand, combined with a riot of children's fantasies, an endless series of artistic images. The main task of the traditional drawing - to develop the child's susceptibility as the basic personal quality, to instill the ability "to perceive", "transfer", "transform", i.e. to be a consumer and Creator of

culture. In the traditional system of pre-school education on the importance of visual activities for the preschoolers as it provides intellectual development and aesthetic attitude to reality, a moral education. The main objective of the activity graphic activity – the formation and consolidation of skills required in educational activities: the ability to listen and remember the task, execute it in sequence, within a certain period of time, the ability to assess their work, find errors and fix them to plan their activities, the ability to bring the case to the end, to keep in order the workplace. Methods of teaching fine arts includes the subject and narrative painting, where the caregiver must learn to distinguish between and correctly use colors and shades, to reinforce the skills of working with paints, learn to mix colours to obtain new shades, choose a paper size in accordance with the intended plot, the way the images of objects, phenomena of transfer in the drawing of the shape, proportions, arrangement of parts, paint. Decorative painting, where the task of an educator to teach children to draw patterns based on folk and applied art (Kiev, Petrikov, Vasilkovsky, opishnyanski, Kosovo, Uzhgorod paintings), to consolidate the ability to draw rings, circles, dots, wavy lines, grass, berries, leaves, flowers, and more. When listing the desired outcomes, the requirements of the program specify that children should be able to sit correctly at a table, right to hold a sheet of paper and a pencil, to work freely with the pencil no voltage to hold the line in the right directions, not rotating when the sheet of paper to convey a picture of the simplest form, the overall spatial position, the main color of the subject to run properly and gualavisi watercolor paints (within the surface) to perform basic patterns in round, square, strip of decorative forms of the vegetable world-to apply the techniques of brush painting decorative images (stroke, brush tip), learn the main elements of folk painting. Traditional activities promote development of fine motor skills of child's hands, which positively affects the child's ability to write letters and numbers, and working with color, various three-dimensional forms preparing a preschooler to mathematics and logic. It is known that the development of brain areas responsible for speech, is influenced by the impulses coming from the fingers. If the development of the fingers behind, and delayed development of speech, although the General physical activity of the child in this case may be normal.

Keywords: traditional technology, fine arts, traditional painting, decorative painting, object and scene drawing, painting.

Отримано 10.04.2017